

Halmstad kommun satsar på undersköterskor med spetskompetens som "förflyttar kunskap" genom utbildningar!

I vår serie att lyfta fram goda exempel har HMC Sverige kommit till Halmstads kommun. De gör något som väldigt få kommuner i Sverige satsar på – nämligen att låta utbilda undersköterskor som innehar en spetskompetens inom förflyttningskunskap som dessutom utbildar andra kollegor inom omsorgen.

Vi har träffat två eldsjälar inom Halmstads kommun, Camilla och Anna-Karin. Med olika ingångar till de utbildnings- & handledningsroller som de innehar idag, men dock med en gemensam nämnare, ett stort intresse för förflyttningskunskap.

Anna-Karin Bokström & Camilla Haglund i utbildningslokalen.

Anna-Karin och Camilla har lång erfarenhet inom olika delar av vårdkedjan som undersköterskor med en gemensam nämnare, nämligen personförflyttningar.

2007 sammanstrålade deras kompetenser inom Halmstad kommun som skapat en grupp som bestod av fem förflyttningsinstruktörer.

Alla nyanställda inom hemvårdsförvaltningen skulle få en introduktion till ämnet på 4 timmar.

2015 satsade kommunen på hälsobefrämjande aktiviteter och efter en sammanfattning av projektet 2016 permanentades tjänsterna 2017.

– Det var först när vi initierade ett möte med förvaltningschefen och fick presentera projektets framgångar som det blev permanentat, säger Anna-Karin.

Idag är rollerna uppdelade och Anna-Karin och Camilla har ansvar för utbildningar som ges i olika steg, att handleda personal via ny vårdbegäran, leverera hjälpmedel tillsammans med hjälpmedelsgruppen, konsultera kring grundutrustning som upphandlas samt även utföra rehabiliteringsåtgärder via ordinationer och delegeringar som "rehab-assistenterna" under HSL.

forts.

Ni verkar ha rätt mycket på ert bord i kommunens tjänst som förflyttningsinstruktörer?

– Det finns även ett "Utbildningsteam" inom Halmstad kommun som består av en fysio- & en arbetsterapeut, en sjuksköterska, två undersköterskor som också utbildar personalen i exempelvis vardagsrehabilitering, sårvård, delegeringsutbildningar med mera.

Instruktörerna ingår inte i Utbildningsteamet men utbildar tillsammans med Fysioterapeut och Arbetsterapeut "rehabombud" (3–4 tillfällen per termin).

"Idag är det flera roller som är etablerade kring förflyttningsarbetet, som t ex 'rehabombud' "

Kan ni berätta om en framgångsfaktor, som förflyttningsinstruktörer, ni önskar lyfta fram för andra?

– En framgångsfaktor var att tjänsten inte omfattade arbetet som undersköterska inom kommunen utan instruktörerna skulle framför allt hålla i utbildningar och arbeta under hälso- och sjukvårdsenheten och inte en SoL-, eller LSS-enhet. Det skapar utrymme för utbildarrollen.

Två nöjda förflyttningsinstruktörer.

Om ni hade fått berätta om ert arbete för andra kommuner som efterfrågar vilka framgångsfaktorer som ni vill belysa, vilka skulle det vara?

– Att alla får börja med att få gå kurs hos er på HMC Sverige, säger Camilla med ett leende.

Framgångsfaktorer enligt Anna-Karin och Camilla:

- Litet antal deltagare på kurs och från samma arbetsgrupp
- Att arbeta i team kring specifika ärenden med fysio- & arbetsterapeut, sjuksköterska & omvårdnadspersonal
- Handledning för personalen via förflyttningsinstruktörer kan ske dag, kväll men även nattetid
- Utökad grundutrustning med "4-vägsgliddrag-lakan" (tidigare endast förskrivet via rehab)
- "Bäddkort" – alla som har friktionspåverkande hjälpmedel som skall bäddas i sängarna som till exempel ett "2-vägsglidlakan". Det underlättar för personalen att bädda korrekt
- Frivillighet och intresse med en tydlig uppdragsbeskrivning för rollen som rehabombud
- Tydlig kommunikation med ledningsgrupper och enheter inom Säbo och inom hemtjänst samt givetvis med HSL och rehab inför start

Vilka utmaningar har ni stött på under resans gång?

– Följsamhet efter utbildningsinsatser, att fortsätta motivera rehabombuden att utföra det arbete deras roll kräver, utöver deras "vanliga" roll som undersköterska, tillåtande chefer och antalet instruktörer, svarar förflyttningsinstruktörerna efter en kort reflektion.

Kan ni berätta några solskenshistorier från kundmöten där er roll som förflyttningsinstruktörer belyser individens behov i centrum?

– Personal som instruerades att arbeta med glidtyg vid förflyttningar i sängen, där kunden vägrade glidlakan. Tillsammans med personalen inom nattpatrullen provade vi glidtyg. Det visade sig att individen kunde utföra förflyttningar mycket mera aktivt med stöd av att personalen skapade förutsättningar för medverkan via glidtyg.

– En individ uttryckte axelsmärta och nedsatt sömnkvalitet när vi skulle träna enligt ordination två gånger i veckan efter hens axelfraktur. Hen hade svårt att justera sin kroppsställning nattetid på grund av värk i axeln. Instruktören visade

forts.

2-vägsglidlakan som hen sedan testade. Kunden hade ett gott leende nästa träningspass efter att ha kunnat sova gott en hel natt med lägesändringar som inte skapade obehag.

Rehabombud

Rehabombudens roll är att samla in information från arbetsgruppen och att vara länken mellan omvårdnads-, och rehabpersonalen, ha kunskap kring grundutrustning, vara första instans när nya hjälpmedel introduceras via förskrivning. Det är rehabombuden som fortsatt handleder vidare till kollegor efter att själva fått handledning av förskrivare av hjälpmedlet.

Nu är det bara dessa två förflyttningssinstruktörer som utbildar baspersonalen och koordinerar för rehabombuden. Det kan behövas många fler instruktörer om alla arbetsprocesser skall fungera optimalt.

*

HMC Sverige har haft nöjet att ha haft bägge de intervjuade instruktörerna på flera av HMC:s kurser i Göteborg. De är HMC-certifierade rehabiliteringspersonal på steg 2 och har även gått enskilda kurser på steg 3. Goda exempel som förflyttar kunskap mot framtidens äldreomsorg.

*Intervjuare Nicola Parmelund & Erik Larsson
HMC Sverige juni - 2024*

*”En framgångsfaktor var att tjänsten inte omfattade arbetet som undersköterska inom kommunen utan instruktörerna skulle framför allt hålla i utbildningar och arbeta under hälso- och sjukvårdsenheten och inte en SoL-, eller LSS-enhet.
Det skapar utrymme för utbildarrollen.”*

Utbildningar som erbjuds

Läs mer om våra utbildningar på vår hemsida
www.HMCsverige.se

Steg 1: 3 h

- Grundprinciper vid förflyttning
- Lagar inom arbetsmiljö
- Bemötande
- Ergonomi

Steg 2: 3 h

- Vändning i säng, kunder med olika förutsättningar.
- Högre upp i säng, glidlakan, bäddkort.
- Positionering, kilar och andra kompletterande hjälpmedel vid dessa förflyttningar.

Steg 3: 3 h

- Överflyttningshjälpmedel
- Arbeta med lyft och lyftsele
- Utprovningsprotokoll
- Molift och Sara Steady
- Upp från golv

Rehabombud introduktion: Heldag

Rehabombud fortbildning: 3 h utifrån olika teman som "Hjälpmedel och förflyttning", erbjuds till "rehabombuden" kring olika tema under året.

Gruppträffar och utbildningar: kan också initieras av enhetschefer ute i verksamheten för en arbetsgrupp, som vill att instruktörerna skall utbilda, inom specifika delar av förflyttningkunskapen.

Handledning: erbjuds på omvårdnadspersonalens arbetsplatser kring specifika ärenden gällande personalens arbetsmiljö kopplade till personförflyttningar. (Dag, kväll och natt)